

Befolkningsprognos Växjö kommun

2017-2025

Avstämning befolkningsprognos 2016

Antaganden och ingångsvärden för prognos 2017

Metod

Resultat befolkningsprognos 2017

Resonemang

Sammanfattning

Avstämning befolkningsprognos 2016

Fortsatt stor befolkningsökning

Folkmängden var vid årsskiftet 89 500 personer, vilket är en ökning med 1 392 personer under 2016. Det föddes 1 114 barn i kommunen och födelsenettet var 463. I Växjö kommun, liksom på riksnivå, står invandringen för en stor del av befolkningsökningen. Detta kan utläsas av det totala flyttningsnettot som var 914. Det utgjordes av ett invandringsnetto på 1 022, en nettoinflyttning från det egna länet på 139 och en nettoutflyttning till övriga Sverige på -247. Jämfört med 2015 betyder detta att det fötts fler barn i kommunen, inflyttningen till kommunen har ökat och att nettoutflyttningen till övriga Sverige har ökat något.

Befolkningstillväxt är en vanligt förekommande indikator på en regions attraktivitet. Växjö kommun har haft en oavbruten befolkningsökning sedan 1968, då kommunen hade 56 004 invånare. Sedan några år är Växjö den tjugotredje största kommunen i riket. Växjö kommuns kontinuerliga tillväxt kan tillskrivas flera faktorer bland annat ålderssammansättning, förvärvsintensitet, nyföretagande, eftergymnasial utbildning, sysselsättningstillväxt, höga invandringstal, låg sårbarhet inom näringslivet, hög utbildningsnivå och hälsa. Stark befolkningstillväxt innebär en utmaning bland annat för kommunens bostadsförsörjning, skolplanering och integrationsarbete.

Jämfört med riket har kommunen procentuellt fler i åldersgrupperna 0-15 år och 16-24 år och färre i åldersgrupperna 25-64 år och över 65 år. Många i den yngre åldersgruppen flyttar till Växjö kommun för att utbilda sig på universitetet. De flesta flyttar sedan från Växjö kommun efter avslutade studier. Normalt sett ger en hög andel i åldrarna mellan 20-64 en lättare försörjningsbörda för kommunen. Detta kan dock ofta vara missvisande i universitetsstäder.

Folkökningen i länet var 3 259 personer. Samtliga kommuner i länet ökade sin befolkning.

Bostadsbyggande

384 nya bostäder färdigställdes under 2016. Bostadsbyggandet ligger därmed något under genomsnittet (388) för de föregående tio åren, 2006-2015.

Avstämning mot prognos 2016

	Prognos för 2016	Utfall 2016-12-31	Differens mot prognos
Folkmängd	89 178	89 500	322
<i>folkökning</i>	1 070	1 392	322
Födda	1 130	1 114	-16
Döda	702	651	-51
<i>födelsenetto</i>	428	463	35
Inflyttade	5 175	5 320	145
Utflyttade	4 534	4 406	-128
<i>flyttningsnetto</i>	672	914	242

Avstämningen av Växjö kommuns folkmängd 2016 mot prognosen för 2016 uppvisar en totaldifferens på +322 personer, befolkningsökningen blev alltså högre än prognostiserat. Det föddes färre barn, -16, även antalet avlidna blev färre, -51, än i prognosen. Inflyttningen var högre och utflyttningen var lägre än prognosen. Det totala flyttningsnettot var därmed påtagligt högre +242 än prognosen.

Antaganden och ingångsvärden för prognos 2017

Befolkningsprognosunderlag beställs från Statistiska Centralbyrån, SCB och bearbetas digitalt i prognosverktyget Demos. Materialet från SCB innehåller information om levande födda, fruktsamhetstal, dödsrisker, utflyttningsrisker och inflyttningar fördelade på ålder.

Antaganden och ingångsvärden som behövs i Demos är:

- Inflyttning antal
- Utflyttningsrisker
- Bostadsbyggandets påverkan på inflyttningen
- Fruktsamhetsvärden
- Dödsrisker index
- Utjämnade och eller observerade värden

Här nedan presenteras de antaganden som har gjorts för befolkningsprognos 2017.

Inflyttning

Att använda sig av den genomsnittliga inflyttningen de senaste fem åren är ett bra sätt att minimera risken att enstaka avvikelser från trenden får för stort genomslag. Nybyggnationseffekten, dvs. den nettoinflyttning som varje ny bostad i något led genererar, blir för varje år en del av genomsnittet. Man kan se det som att kommunen ökar sitt bostadsbestånd och därmed möjligheterna för människor att flytta till och inom kommunen. Det befintliga bostadsbeståndet kan därtill också generera nettoinflyttning genom ökad boendetäthet. Generationsväxling i småhus är ett exempel på det. Antaganden har gjorts att inflyttningstalen fortsätter att öka och är den faktor som påverkar mest påtagligt den årliga folkökningen.

Bostadsbyggandets påverkan på inflyttningen.

I de senaste årens prognoser har antagandet varit att av den inflyttning som sker till nyproduktion, kommer 20 % från annan kommun, dvs. 20 % nettoinflyttning. Denna siffra är grovt generaliserad och verklighetens siffra beror till stor del på nyproduktionens karaktär (typ av bostäder, prisläge, geografisk belägenhet etc.). Även i årets prognos lyder resonemanget att nyproduktionen genererar nettoinflyttning till kommunen, även om denna inte nödvändigtvis sker i det nya beståndet.

Växjö kommun växer med drygt 1 000 personer om året. Det finns likväl tecken som visar att tillväxten är på väg att nå mellan 1 500 - 2 000 personer per år under kommande år. Under 2017 beräknas bostadsbyggandet nå en nivå på ca 1 000 färdigställda lägenheter. Det är mer än en fördubbling mot genomsnittet de senaste tio åren. Det kan resultera i ett högre tillväxttal när det gäller befolkningen än vad prognosen visar för 2017. Antaganden om inflyttande har därför höjts till 5 700 inflyttande under prognosperioden. Det är möjligt att antaganden om inflyttande måste höjas ytterligare till nästa år igen.

Befolkningsökningen har hittills genererat ett ungefärligt behov av 500 bostäder per år. Kommunen har emellertid ett besvärande underskott/brist bostäder så balansen mellan nya bostäder och den årliga folkökningen bör ses över och det årliga behovet av nya färdigställda bostäder bör höjas till nästa år.

Växjö kommuns planberedskap är god med detaljplaner motsvarande ca 4 000 bostäder som är klara för byggnation. Över 4 500 bostäder är föremål för pågående planering i form av detaljplaner som inte vunnit laga kraft än. Under tioårsperioden 2007-2016 har bostadsproduktionen legat i snitt på 371 färdigställda lägenheter per år.

Beräkningen av inflyttning till nyproduktionen bygger på antagandet att boendetätheten per småhus är tre personer och per lägenhet i flerbostadshus två personer i genomsnitt. Studentbostäder antas ha en boendetäthet på en person. Vårdbostäder antas ha en boendetäthet på en person, men antas inte ge någon nettoinflyttning.

Antagande om inflyttning

Resonemanget ovan har lett fram till följande antagande om inflyttningen:

Antagande om inflyttning	
År	Total inflyttning
2017	5700
2018	5700
2019	5700
2020	5700
2021	5700
2022	5700
2023	5700
2024	5700
2025	5700

Utflyttning

Utflyttningen beräknas utifrån så kallade utflyttningsrisker, vilka bygger på ålders- och könsspecifika utjämnade värden för kommunbefolkningen de senaste tre åren.

Födda

Födelsetalen bestäms av åldersspecifika fruktsamhetstal för kvinnor mellan 15 och 50 år. Utjämnade värden för kommunen de senaste tre åren har använts. Utvecklingen antas följa den i riket, dvs. ökningen eller minskningen i fruktsamhetstalen antas ske i samma relativa omfattning i kommunen som i riket.

Fruktamheten i kommunen ligger i nivå med riket. Detta trots att kommunen har många unga i befolkningen (till exempel studenter) med låg fruktsamhet i dessa åldrar.

Döda

Antal döda i befolkningen beräknas utifrån risker enligt SCB:s rikspronost. För kommunen anges ett index för män och ett för kvinnor, som alltså anger hur dödligheten i kommunen förhåller sig till riket. Växjö kommuns dödlighetsindex 2016 är 89 för män och 92 för kvinnor (riket=100).

Resultat befolkningsprognos 2017

Befolkningsförändringar

År	Folkmängd	Födda	Döda	Födelsenetto	Inflyttande	Utflyttande	Flyttningsnetto	Folkökning
2017	91 074	1172	717	455	5700	4582	1118	1573
2018	92 592	1201	724	477	5700	4658	1042	1519
2019	94 064	1228	730	498	5700	4727	973	1471
2020	95 488	1253	738	515	5700	4790	910	1425
2021	96 868	1274	744	530	5700	4850	850	1380
2022	98 196	1290	752	538	5700	4909	791	1329
2023	99 473	1302	759	543	5700	4967	733	1276
2024	100 694	1311	768	543	5700	5021	679	1222
2025	101 860	1318	777	541	5700	5075	625	1166

Resultat – åldersklasser

Ålder	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0-5	6 753	6 911	7 015	7 140	7 311	7 469	7 621	7 732	7 824	7 900
6-15	10 615	10 974	11 290	11 592	11 814	12 038	12 177	12 403	12 624	12 786
16-24	11 212	11 297	11 549	11 756	11 962	12 207	12 459	12 642	12 814	13 049
25-44	23 943	24 418	24 807	25 181	25 526	25 816	26 197	26 529	26 780	26 973
45-64	20 264	20 446	20 626	20 789	20 984	21 155	21 344	21 530	21 795	22 095
65-84	14 416	14 683	14 950	15 200	15 438	15 672	15 812	15 976	16 128	16 261
85-w	2 297	2 344	2 354	2 406	2 453	2 511	2 586	2 661	2 728	2 795
Summa	89 500	91 073	92 593	94 063	95 488	96 867	98 197	99 473	100 694	101 860

Ålder	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
65-74	9 264	9 318	9 299	9 255	9 219	9 148	9 034	8 934	8 889	8 830
75-84	5 152	5 365	5 650	5 945	6 219	6 525	6 778	7 042	7 239	7 430
85-w	2 297	2 344	2 354	2 406	2 453	2 511	2 586	2 661	2 728	2 795
Summa	16 713	17 027	17 304	17 606	17 891	18 183	18 398	18 638	18 856	19 056

Resultat – åldrar, andel i % av hela befolkningen

Ålder	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0-5	7,5	7,6	7,6	7,6	7,7	7,7	7,8	7,8	7,8	7,8
6-15	11,9	12,0	12,2	12,3	12,4	12,4	12,4	12,5	12,5	12,6
16-24	12,5	12,4	12,5	12,5	12,5	12,6	12,7	12,7	12,7	12,8
25-44	26,8	26,8	26,8	26,8	26,7	26,7	26,7	26,7	26,6	26,5
45-64	22,6	22,4	22,3	22,1	22,0	21,8	21,7	21,6	21,6	21,7
65-84	16,1	16,1	16,1	16,2	16,2	16,2	16,1	16,1	16,0	16,0
85-w	2,6	2,6	2,5	2,6	2,6	2,6	2,6	2,7	2,7	2,7
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Ålder	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
65-w	18,7	18,7	18,7	18,7	18,7	18,8	18,7	18,7	18,7	18,7
85-w	2,6	2,6	2,5	2,6	2,6	2,6	2,6	2,7	2,7	2,7
90-w	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

Resonemang

Födda

Födelsetalen beräknas öka under prognosperioden från ca 1 170 till ca 1 320 födda barn per år. Ökningen beror både på den ökande befolkningen och att de stora årskullarna från 1990-talet kommit upp i barnafödande ålder.

Döda

Anledningen till att antalet döda beräknas öka i framtiden beror både på att befolkningen ökar, men också på att befolkningen åldras, d v s andelen äldre i befolkningen ökar.

Inflyttning

Inflyttningen 2016 från utlandet till Växjö kommun utgjorde 24,4 procent av den totala inflyttningen, 2015 var motsvarande siffra 19,7 procent och 2005 var den 10 procent. För resultatet i den totala befolkningsprognosen är inflyttarnas ursprung inte relevant. Däremot är det ur ett verksamhetsperspektiv

viktigt att analysera befolkningens sammansättning. På nationell nivå hade Sverige under 2016 en folkökning på 144 136 personer. Det var den högsta uppmätta folkökningen någonsin ett enskilt år.

Den historiskt höga inströmningen av asylsökande hösten 2015 har lett till politiska förändringar nationellt och i omvärlden. EU har ingått samarbetsavtal med Turkiet och enskilda länder har agerat genom att införa åtstramande åtgärder i syfte att få färre asylsökande till Europa. Trots det är osäkerheten i framtidsberäkningarna fortfarande mycket stor.

Den 1 mars 2015 trädde en lagändring i kraft (prop. 2015/16:54) som innebär att en kommun är skyldig att efter anvisning ta emot en nyanländ för bosättning i kommunen. Antalet personer som beviljats uppehållstillstånd och som blir aktuella för bosättning i landets kommuner kommer att öka betydligt under de kommande åren. Det totala kommunmottagandet, inkluderat beviljande av uppehållstillstånd för asylsökanden, kvotflyktingar och inresta anhöriga till före detta asylsökanden, bedöms uppgå till omkring 84 000 personer i år, för att därefter minska till drygt 51 000 under 2018. Framförallt är det människor från Syrien, Afghanistan, Irak och Somalia som väntas vara de största grupperna av asylsökande. Detta kommer att ställa stora krav på kommunerna, framför allt när det gäller bostadsförsörjning och fortsatt skola för nyanlända elever, liksom på Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag.

Utvecklingen i Växjö kommun följer ofta den nationella utvecklingen. Utvecklingen i riket har därför haft inverkan och förväntas fortlöpande ge återverkningar i Växjö kommun.

Relevans och träffsäkerhet

Ur verksamhetens perspektiv är en kommunal befolkningsprognos inte alltid tillräcklig. Befolkningens attityder till pendling har till exempel förändrats, vilket har gjort att det har blivit vanligare att pendla med större pendlingsavstånd än tidigare. Detta får betydelse för flera verksamheter bland annat för gymnasieförvaltningen vars elevunderlag snarare utgörs av regionen än den egna kommunens befolkning.

Rent allmänt gäller att träffsäkerheten i en prognos beror på rörligheten i kommunen. Det är relevant att notera för Växjö kommun där inflyttningen och utflyttningen utgjordes av ca 10 000 personer under 2016. För kommuner med kraftig omflyttning får man räkna med att prognosens träffsäkerhet blir något osäkrare.

Sammanfattning för Växjö kommun

Den åldersstruktur som kommunen har tillsammans med en relativt bibehållen bostadsproduktion beräknas ge kommunen en ökad befolkning med drygt 1 500 personer per år de första prognosåren, för att sedan i takt med en lägre bostadsproduktion övergå till en något mindre ökningstakt i slutet av prognosperioden. Den yngsta åldersgruppen 0-5 år ökar sin andel under prognosperioden, så även andelen barn i grundskola och i gymnasieåldrar. Gruppen över 65 år ligger kvar på 18,7 procent av befolkningen under prognosperioden. Drygt en femtedel av kommunens invånare är pensionärer och är en betydelsefull faktor att ha i åtanke.

Enligt 2017 års prognos kommer Växjö kommun att ha 100 000 invånare inom åtta år. En ökande andel äldre, en ökande andel barn i grundskolan och en allt större andel av befolkningen med utländsk bakgrund, ställer kommunens verksamheter inför nya och ökande utmaningar. En långsiktig planering av de kommunala verksamheterna, där man har beredskap att hantera tillfälliga upp- och nedgångar i befolkningen, är en viktig utmaning för framtiden.

Befolkningsprognoserna har de senaste åren gett en acceptabelt stabil indikation på befolkningsutvecklingen. Prognosen bör ses som ett av flera verktyg som visar på en utvecklingstrend, men ska i verksamhetsplaneringen kompletteras av vidare omvärldsanalys och verksamhetsanalys.

För detaljerade frågor vad gäller avstämningar, antaganden, prognosresultat och resonemang hänvisas till Göran Byrsell, utredare, Planeringskontoret, 0470-411 13.